

Projektorienteret undervisning på Landsgrav Friskole

Et par gange om året arbejder alle klasser med projektorienterede undervisningsforløb. Projekt opgavens mange faglige, sociale og personlige gevinster er et vigtigt skridt på vejen til at opfylde vores vision med "at skabe dygtige, livsduelige og hele mennesker, der kan begå sig i en foranderlig og mangfoldig verden".

I vores vision står der også, at vi vil være "en nutidig, ambitiøs grundtvig-koldsk friskole". I den projektorienterede undervisning ser vi følgende spor, som flugter godt med den grundtvig-koldske spor skoletradition:

Oplevelse og oplysning

Eleverne oplives og motiveres gennem en høj grad af medindflydelse. Den demokratiske dannelse styrkes, dels gennem gruppearbejdsprocessen, hvor man lærer at samarbejde og tage ansvar, og dels gennem kravet om, at man forholder sig selvstændigt, nuanceret og kritisk til sit emne. I de ældste klasser udfordrer vi eleverne til at søge oplysninger og tilegne sig viden på mange forskellige måder. Vi ønsker, at eleverne lærer at undersøge et emne og tilegne sig viden på forskellige måder: Bøger, internettet, film, statistikker, spørgeskemaer, interviews mv. Kildekritik og korrekt kildehenvisning er her vigtige elementer.

Det levende ord

Når projektet skal fremlægges, foregår det bl.a. gennem mundtlig formidling – det levende ord. I 9. klasse forventer vi, at eleverne kan præsentere deres projekt med en gennemøvet og levende fremlæggelse. Den mundtlige fremlæggelse er noget af det, vi prioriterer højt gennem hele skoleforløbet med henblik på, at alle elever bliver fortrolige med at tale foran andre. Det levende ord handler også om at kunne være en god og aktiv lytter til de andres fremlæggelser. At kunne være nærværende, stille relevante spørgsmål og vise interesse for andres arbejde.

Det praktisk-musiske arbejde

Gennem den projektorienterede undervisning tilgodeses den praktisk-musiske faglighed. I fremlæggelsen indgår et produkt, hvor man kan gøre brug af forskellige praktisk-musiske udtryksformer og sætte sin evne til at tænke kreativt i spil.

Elementerne i projektorienteret undervisning:

Der er naturligvis stor forskel på, hvordan den projektorienterede undervisning ser ud på de forskellige klassetrin. På Landsgrav er projektorienteret undervisning kendetegnet ved disse elementer, som dog vægtes forskelligt fra trin til trin, fra projekt til projekt og fra elev til elev:

- *Fordybelse i et delemne*
- *Selvstyring og medbestemmelse*
- *Gruppesarbejde*
- *Faglig læsning*
- *Informationssøgning*
- *Udarbejdelse af et produkt*
- *Mundtlig fremlæggelse*
- *Løbende selvevaluering*
- *Give og modtage feedback*

Indskoling

Arbejdsformer

Eleverne arbejder i grupper på tværs af klasserne.

Ugens dage er struktureret af lærerteamet og synliggjort i mappe, som uddeles til eleverne.

Gruppen skal vha. faglig læsning tilegne sig ny viden om et emne. Der gøres status og evalueres i grupperne, fx "Hvad har vi lært" og "Hvad har været det bedste ved dagen".

Gruppen skal sammen fremstille et produkt (lærerstyret), og vha. produktet fremlægges emnet mundtligt for andre grupper i slutningen af ugen.

Efter fremlæggelserne er der spørgerunde, og der gives feedback.

Produkterne udstilles på skolen.

Mål

- At få de første erfaringer med projektarbejdsformens elementer
- At kunne tilegne sig ny viden gennem faglig læsning
- At kunne samarbejde i en gruppe og tage ansvar for det fælles arbejde
- At kunne forberede en fremlæggelse sammen med sin gruppe
- At kunne fremlægge mundtligt vha. billeder og tekst
- At kunne vurdere og justere sin egen arbejdsindsats

Mellemtrin

Arbejdsformer

Eleverne arbejder i grupper på tværs af klasserne.

Ugens dage er overordnet struktureret og synliggjort af lærerteamet.

Gruppen skal vha. faglig læsning, søgning på internettet mv. tilegne sig ny og bred viden om et emne.

Der evalueres dagligt i en form for logbog, hvor gruppen skal gøres status, planlægge fremadrettet samt vurdere egen indsats.

Gruppen skal fremstille et produkt ud fra nogle lærerstyrede rammer.

Emne og produkt fremlægges mundtligt for andre grupper i slutningen af ugen. Der bruges stikordskort.

Efter fremlæggelserne er der spørgerunde, og der gives feedback.

Lærerne er vejledere, især med fokus på at stilladsere arbejdsprocessen samt forberedelse og opbygning af fremlæggelse.

I 5.-6. klasse lægges der op til en undrende, reflekterende og problemorienteret tænkning, fx ud fra nogle lærerstyrende spørgsmål.

Mål

- At kunne tilegne sig ny viden gennem faglig læsning, søgning på internettet mv.
- At kunne samarbejde i en gruppe med bevidsthed om eget ansvar for det fælles arbejde
- At kunne forberede en fremlæggelse sammen med sin gruppe
- At kunne fremlægge mundtligt vha. stikordskort og produkt
- At kunne vurdere og justere sin egen arbejdsindsats

Udskoling

I 7. og 8. klasse arbejdes der med at give eleverne erfaringer med projektopgavens krav i 9. klasse:

Projektopgave i 9. klasse på Landsgrav Friskole

Den obligatoriske projektopgave på Landsgrav Friskole består af:

- en skriftlig synopsis
- et eller flere produkter
- en fremlæggelse
- en logbog

Projektopgaven udarbejdes alene, to og to eller i grupper på tre. Klassen vælger i fællesskab et overemne, som danner udgangspunkt for valg af delemner.

Der arbejdes ud fra en problemstilling, som skal ligge klar til godkendelse på aftalt dato før selve projektugen. Problemstillingen er styrende for projektugens arbejde. Gennem hele projektugen er der tilknyttet to lærere, som fungerer som vejledere.

Mødetid

Mødetiden er kl. 8:00-13:00 alle ugens dage. Der er ikke morgensang for 9. klasse i projektugen. Efter aftale med vejlederne kan man få lov til at arbejde videre på skolen indtil kl. 15:00.

Såfremt forældrene skriftligt har tilkendegivet, at de er indforståede med det, kan man få lov til at arbejde hjemme eller tage ud af huset. Det er dog et krav, at man sørger for løbende og helst daglig sparring med sin vejleder.

Synopsen

Der skal udarbejdes en skriftlig synopsis. Fremlæggelsen tager udgangspunkt i synopsen: Under fremlæggelse uddybes analysen, konklusionen og perspektiveringerne. Synopsen skal fylde 1-3 sider, max 2400 anslag pr. side. Titelblad, indholdsfortegnelse, litteraturliste og eventuelle bilag tæller ikke med i sideopgørelsen. Synopsen skal afleveres fredag i projektugen klokken 12:00 sammen med den individuelle logbog.

Synopsen består af følgende:

- **En forside** med billede, angivelse af projektets titel, gruppemedlemmernes navne, vejleder/lærerens navn, skole og dato.
- **En indholdsfortegnelse** med afsnit og sidetal for synopsens indhold.
- **En indledning** med indkredsning og begrundelse for valg af delemnet – herunder en tydeliggørelse af, hvorledes det hænger sammen med overemnet.
- **En præsentation af problemstillingen** med underspørgsmål til denne.
- **En analyse** som belyser underspørgsmålene og dermed problemstillingen.
- **En konklusion** som besvarer problemstillingen – herunder også egen velargumenteret og personlig stillingtagen.
- **En perspektivering** hvor der sammenlignes med relevante områder uden for opgavens delemne/problemfelt.
- **En litteraturliste** (Husk både bøger, artikler, hjemmesider, film mv. angivet med *titel, forfatter, udgivelsesår, forlag.*)

- **Bilag**

- **en produktbeskrivelse**, hvor produktets form og indhold kort beskrives, og hvor der argumenteres for produktets relevans i forhold til projektet og fremlæggelsen.
- **evt. artikler og/eller tekstuddrag** fra den anvendte litteratur, hvis det skønnes, at det kan være en god idé, at vejlederne orienterer sig hovedkilderne.

Løbende kildehenvisning:

- Citeringer angives klart med citationstegn og kursiv samt henvisning: *"Han var så fin i sit stribede søndagstøj og sine sorte knapstøvler..."* (Lindgren, 2008 s.21) Prikker bruges, når man ikke tager hele sætninger med eller undlader dele af sætninger: *"Gårdspladsen var nyrevet,... maden var færdig..."* (Lindgren 2008 s.44)
- Fodnoter bruges til uddybende kommentarer/forklaringer eller noter.

Produktet

Produktet/produkterne skal hænge tydeligt sammen med delemnet og problemstillingen. Formål med det enkelte produkt overvejes nøje, så udtryksformen passer til budskabet, anvendelsen, målgruppen mv. Produkterne bør have en høj kvalitet, så de fremstår indbydende, interessevækkende og forståelige. Produktet bør også afspejle en høj grad af kreativitet (forstået i bred forstand).

Bemærk at præsentationer i programmer som Power Point og Prezi sjældent kan tælle som et produkt. Disse skal snarere forstås som en understøttelse af jeres fremlæggelse.

Fremlæggelsen

Fremlæggelsen finder sted mandag og tirsdag efter projektugen. Forældre mv. er velkomne til at overvære fremlæggelserne efter aftale med de pågældende elever.

Først og fremmest skal fremlæggelsen startes op på en god måde: En tydelig præsentation af problemstillingen og en begrundelse for valget af delemne bør indgå som en del af starten på fremlæggelsen.

Det vægtes højt, at man under fremlæggelsen ikke støtter sig til andet end stikordskort, således at man kan tale frit om sit emne og med god kontakt til tilskuerne. Det er med andre ord *ikke* i orden at læse højt. Stemmen og kropssproget er det vigtigste virkemiddel under fremlæggelsen.

Det vægtes ligeledes højt, at fremlæggelsen er varieret og dynamisk, således at der undervejs er noget til både hjernen, øjet og øret.

Man kan også overveje om man på en eller anden måde kan inddrage tilskuerne direkte i fremlæggelsen ved fx at lægge op til debat, bruge dem i et rollespil eller andet. Måske er netop dette en god måde for at demonstrere overblik og viden i forhold til sit underemne.

Tidsrammen for fremlæggelsen er 20 minutter for én person, 30 minutter for to personer og 40 minutter for tre personer. *Bemærk:* De sidste 10 minutter skal sættes af til spørgsmål fra tilskuerne og vejlederne.

Logbogen

Det er et krav til hele projektforløbet, at dagligt skrives individuel logbog, så vejlederne kan følge med i processen.

Logbogen indeholder ikke kun fremadrettede planer for de enkelte dage, men den er også stedet, hvor der reflekteres over emnet og processen, så vejlederne får et bedre grundlag at bedømme den samlede projektopgave på.

Logbogens form er valgfri, men et personligt og bevidst valg vægtes højt.

Den samlede logbog afleveres sammen med synopsen.

Bedømmelsen – en helhedsvurdering

Bedømmelsen af projektet ligger i tre dele, der alle tæller lige meget.

1. **Processen i projektugen.** Herunder samarbejde, selvstændighed, engagement, arbejdsdisciplin, brug af vejledere, refleksioner over proces og fremadrettet planlægning i logbog.
2. **Synopsen og produkterne.** Herunder kvalitet, kreativitet, fordybelsesgrad, undersøgende, sammenhængende, kildeanvendelse.
3. **Fremlæggelsen.** Herunder god kontakt til tilskuerne, tydelig, variation, vækker interesse, god disponering af tiden, indøvet og sikker.

Oven i dette vurderes også **det samlede faglige niveau og projektets sværhedsgrad**, og dette tæller selvfølgelig med i den samlede bedømmelse. Her kigges der fx på de anvendte kilder i ugens løb. Det vægtes også højt, at den samlede opgave ikke er en "Internet-opgave" forstået på den måde, at man i ugens løb skal have været aktiv og opsøgende på flere forskellige planer, fx biblioteksbøger, interviews, egne undersøgelser, egne forsøg mv. Det vægtes også højt, at man inddrager viden fra mange forskellige fag.

Karakter og udtalelse

Karakter og udtalelse er individuel.

Alle får deres karaktererne sammen med en kort mundtlig begrundelse om tirsdagen, når den sidste gruppe har fremlagt. Herefter skriver vejlederne en individuel udtalelse, som vedlægges afgangsprøvebeviset.